

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1972-1973

12 MAART 1973

VOORSTEL VAN DECREET
tot erkenning van het Staatsdomein van Gaasbeek
als wetenschappelijke instelling

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Staatsdomein van Gaasbeek met zijn historisch kasteel en zijn grootse geschiedenis is overbekend.

Dit domein, dat 5 dagen per week toegankelijk is voor het publiek, van Pasen tot einde oktober, ontving de jongste jaren meer dan **100 000** bezoekers per jaar. Dit prachtige kasteel is gelegen op amper 10 km van de hoofdstad en werd eens bewoond door Lamoraal van Egmont die er de laatste drie jaren van zijn leven (1565-1568) doorbracht.

Het omvat ook een mooi museum waaraan vooral de conservator, de talentvolle letterkundige wijlen Maurits Roelants, zijn beste krachten heeft gewijd; in dit museum wachten evenwel nog een 1500 waardevolle kunstwerken op inventarisatie, d.w.z. kunststukken waarvan voornamelijk herkomst, iconografie en geschiedkundige waarde dienen vastgelegd te worden.

Maar dit Staatsdomein beschikt ook over een zeer rijk archiefdepot met honderden registers en ontelbare documenten betreffende de geschiedenis van Brabant, voornamelijk Zuid-West-Brabant en tevens Henegouwen. Het bezit eveneens tal van documenten betreffende de geschiedenis van Vlaanderen.

Welke ook de algehele toewijding, het enorme werkvermogen en de hoogstaande vakkundigheid mogen wezen van de conservator, het ware nuttig en passend indien hij met de nodige hulp van bijvoorbeeld een historicus, de documentatie kon aanvullen met microfilms en fotocopies betreffende de geschiedenis van Gaasbeek in het bijzonder en van Zuid-West-Brabant in het algemeen.

Hier ligt een enorme rijkdom te ontdekken. Dit archief kan ongetwijfeld ook de bron worden van wetenschappelijk verantwoorde studies die een grote aanwinst zouden betekenen voor ons cultuurpatrimonium.

Gaasbeek beschikt tevens over een degelijke wetenschappelijke bibliotheek die nagenoeg 1 000 historische en kunsthistorische werken en tijdschriften bevat met een vijftigtal oude werken waaronder Ortelius' « Orbis terrarum » en « Flandria illustrata » tot de kostbaarste behoren. Dergelijke bibliotheken zouden moeten kunnen uitgebouwd worden. Daarvoor moeten echter de nodige kredieten ter beschikking worden gesteld en die zijn helaas nog steeds verre van toereikend.

Dit prachtige kasteel van Gaasbeek, waarin ook voor het jaar 1973 niet minder dan 18 hoogstaande culturele manifestaties gepland zijn, zou tevens moeten kunnen uitgebouwd worden tot een centrum van de Zuidwestbrabantse geschiedschrijving. Daarom dient het vanzelfsprekend de nodige middelen te ontvangen en zou er tevens een bekwaam bibliothecaris moeten aangesteld worden.

Kortom, dit historisch kasteel met zijn prachtig museum is aangewezen om een wetenschappelijke instelling te worden, met de graad van afdeling.

Hiertoe strekt ons voorstel van decreet, waarin de herinnering naleeft van het « jaar der kastelen ».

J. BASCOUR.

VOORSTEL VAN DECREET

Enig artikel.

Het Staatsdomein van Gaasbeek wordt erkend als wetenschappelijke instelling, met de graad van afdeling.

J. BASCOUR.
